

بررسی اثرات کووید ۱۹ بر عملکرد صنایع بورسی

برندگان بورسی کرونا

ایران- جهان که از سال ۱۹۱۸ یک بیماری با چنین سرعت تکثیری را به خود ندیده بود، از ترس افزایش آمار تلفات و بیشتر شدن فشار بر کادر درمان بسرعت روبه های روزمره اجتماعی را به حالت تعلیق در آورد و با به خانه فرستادن نیروی کار در قالب طرح‌های گوناگون قرنطینه، عملاً بخش مهمی از کسب و کارها را به تعطیلی کشاند.

■ **شنای خلاف جهت در صنایع دارویی**

همین امر سبب شد تا با با خروج کرونا از مرزهای چین و ورود آن به اقتصاد های مطرح جهان شاهد ریزش سنگین شاخص های مالی در بیشتر این کشورها باشیم؛ ریزشی که اگرچه دست بسیاری از سرمایه گذاران را به سادگی از سود کوتاه کرد اما برنده هایی نیز داشت.

از جمله این برنده‌ها می توان به صنایع دارویی اشاره کرد. اگرچه این صنایع در حال حاضر توانایی فنی و صنعتی لازم را برای تولید یک داروی مؤثر جهت مهار کرونا ندارند اما به سبب تولید داروهای مختلف و افزایش تقاضا در محیط های بیمارستانی با رشد فروش مواجهه شده‌اند.

ایران نیز از کشورهایی است که در طول ماه‌های اخیر با این بیماری تازه وارد دست به گریبان بوده و بسیاری از واحدهای تجاری و صنعتی آن به دلیل افزایش نگرانی‌ها از شیوع بیماری تعطیل شده‌اند. تعطیلی مورد بحث اگرچه گستره وسیعی از فعالیت‌های اقتصادی را شامل می شد اما از همان ابتدا صنایع

۷ نکته از نهمین اجلاس اوپک پلاس

توافق بر سر ۱۰ میلیون بشکه کاهش نفت

عطیه لیاث خبرنگار

کنند. آن هم نه برای ۳ ماه یا ۶ ماه، بلکه برای ۱ سال!

به این ترتیب که مبنای پایه تولید برای کاهش، ارقام تولید در اکتبر ۲۰۱۸ تعیین شد. مجموع کاهش تولید ۲۲ کشور اوپک و غیراوپک برای دو ماه مه و ژوئن ۲۰۲۰ حدود ۱۰ میلیون بشکه در روز تعیین شد. میزان کاهش تولید اوپک پلاس برای ماه جولای تا پایان ۲۰۲۰ نیز ۸ میلیون بشکه در روز عنوان شد. این گروه تصمیم گرفت که برای ژانویه تا آوریل ۲۰۲۲ نیز ۶ میلیون بشکه در روز از تولید خود بکاهد.

هم میزان کاهش تولید (۱۰ میلیون بشکه در روز برای دو ماه آتی) و هم بازه زمانی ۲ ساله تعیین شده، جزء بی‌سابقه‌ترین ارقام در تاریخ اوپک بود. دارند که ۲۲ درصد از تولیدشان را کم کنند.اما به‌رغم اعلام این میزان کاهش بازاری بازی تفاوتی برخورد کرد و در اولین ساعات معاملات قیمت هر بشکه نفت بین ۱.۳ دلار تا ۲.۲ دلار کاهش یافت.

۲- نشست فوق العاده اوپک پلاس در زیر سایه شیوع ویروس کرونا به صورت مجازی برگزار شد. وزرای نفت ۲۳ کشور در سراسر دنیا و با وجود اختلافات زمانی راس یک ساعت در اتاق کار خود حاضر شدند و از طریق ویدئو یا یکدیگر مذاکره کردند. این اولین ورود اوپک که برخی آن را مهم‌ترین سازمان جهان سومی‌ها می‌دانند، به دنیای مدرن بود. اوپک در آستانه ۶۰ سالگی است و ممکن است از این پس، در نوع مذاکرات کشورهای عضو این سازمان تغییراتی شکل بگیرد. فضای مجازی می‌تواند جایگزین خوبی برای مذاکرات در دیرخانه اوپک باشد. دیرخانه دروین پایتخت اتریش واقع شده است.

۳-اما بزرگ‌ترین تولیدکننده غیرعضو اوپک که در مذاکرات اوپک پلاس حضور دارد، روسیه است. این کشور آماده شد، ۲۲ درصد از تولید خود را (بیش از ۲ میلیون بشکه در روز می‌شود) کاهش دهد. این در حالی است که هشتمین نشست اوپک پلاس در ۶ مارس ۲۰۲۰، با مخالفت روس‌ها بی‌نتیجه ماند.

آن زمان اوپک پلاس می‌خواست که ۲۳ کشور حاضر در توافق کاهش تولید فقط ۱.۵ میلیون بشکه در روز از تولید خود بکاهد. چراکه برآورد می‌شد، در نتیجه شیوع ویروس کرونا به این میزان تقاضای نفت کم شده است. اما روس‌ها اعلام کردند که دیگر نیازی به کاهش تولید ندارند؛ مذاکرات شکست خورد و با برداشته شدن تمام توافقی‌های کاهش تولید قبلی، جنگ قیمتی در بازار شکل گرفت. نتیجه‌اش به سقوط قیمت نفت از کانال ۵۰ دلار به کانال ۲۰ دلار در بشکه بود.

عجیب است که تولیدکنده‌ای با

این شرکت‌ها از خود نشان داده‌اند. میرمعینی ادامه داد: دراین شرایط برخی صنایع مانند ارتباطات میزان فروش شرکت‌ها افزایش یافته است. دراین شرایط میزان سرمایه و اقتصاد ملی شود. چرا که اقتصاد کشور یک چرخه به هم پیوسته است و تمام بخش‌ها بر روی هم اثر می‌گذارند و به هم متصل هستند. درواقع بخش‌های اقتصادی در یک زنجیره به هم اتصال دارند.

بنابراین هرچند برخی صنایع بهره‌مند شده‌اند اما در مجموع تأثیر چندان‌ی در اقتصاد نخواهد داشت. میزان رونق صنایعی که تحت آثار مثبت قرار گرفته‌اند، آنقدر چشمگیر نیست که بتواند روی تمام بازار تأثیر بگذارد. اما جدای از اثر واقعی رونق نسبی این صنایع بر بازار و اقتصاد، طی هفته‌های اخیر سهامداران اقبال بیشتری برای خرید سهام

و ل و محلول‌های ضدعفونی کننده و دستکش فعالند نیز در دوره شیوع کرونا با رونق مواجه شده‌اند. به دلیل نیاز شدیدی که مراکز درمانی و مردم به این محصولات دارند، علاوه بر افزایش تولید این واحدها قیمت‌ها نیز با رشد همراه بوده و به سودآوری آنها منجر شده است. صنایعی که محصولات شوینده تولید می‌کنند نیز از افزایش شدید تقاضا مواجه شده‌اند.

■ **حد خوشبینی**
همچنین در این راستا صحبتی شهبازی کارشناس بازار سرمایه و مدیر معاملات یکی از کارگزاری‌های فعال در بازار سهام در خصوص میزان تقاضا در شرکت‌های دارویی را طی روزهای اخیر مثبت ارزیابی کرد و گفت: در روزهای گذشته تقاضا در گروه نهادهای شوینده و دارویی به مراتب بیشتر از قبل بوده است.

■ **شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۹۹**
■ **سال بیست‌وششم**
■ **شماره ۱۸۷۳۱**

به نظر می‌رسد که شیوع کرونا سبب شده این روزها سرمایه‌گذاران با دید بهتری نسبت به این صنایع نگاه کنند و به دلیل بهبود جو روانی بازار سهام دارویی موجود در پرتفو خود را افزایش دهند. با این حال باید توجه داشت که خوشبینی فعالان بازار به نمادهای دارویی ممکن است همسویی چندان‌ی با مؤلفه‌های بنیادی نداشته باشد. از سوی دیگر مهدی رضایتی به مؤلفه‌های بنیادی مؤثر بر صنعت دارو اشاره کرد و گفت: طی ماه‌های اخیر همسو با تغییرات رخ داده در بازار سهام قیمت نمادهای دارویی رشد قابل توجهی را شاهد بوده است. به طوری که بسیاری از نسبت‌ها ازجمله نسبت P/E در این صنعت قیمت به سود را مشخص می‌کند، هم اکنون در هیچ دوره‌ای مشاهده نشده است. این نسبت حکایت از آن دارد که در ۱۲ ماه گذشته عملکرد شرکت به گونه‌ای بوده که قیمت هر سهم در ۲۴ برابر سودآوری آن است. در مورد نسبت قیمت به فروش نیز در چند ماه اخیر شاهد افزایش نرخ‌ها بودیم که این امر هم اکنون نسبت یادشده را به حدود ۵ رسانده است. براین اساس می‌توان گفت که هر دو نسبت در حال حاضر در سطح بسیار بالایی قرار دارد و اگر قرار باشد تعدیل یا تغییر در قیمت‌ها رخ دهد، بدون شک باید شاهد درگونی در سودآوری آنها باشیم یا درحالی رخ دهد که در آن قیمت خود سهام کاهش یابد و نسبت‌های یادشده را تعدیل کند.

و تحلیلگران می‌گویند روس‌ها در اوایل ماه مارس به عمق جامعه فکر نمی‌کردند. اینکه شدت کاهش تقاضا برای نفت و افت قیمت‌ها به این اندازه باشد.

۴- عربستان بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت خام عضو سازمان، می‌خواهد که تولید خود را به ۸.۵ میلیون بشکه در روز برساند. این کشور که یک ماه تمام تلاش کرد تا رقم ۱۲.۳ میلیون بشکه در روز را روی تابلوی تولید خود به ثبت برساند و نفت بیشتری روانه بازار کند، با فشارهای امریکا یکی از سردمداران طرح کاهش تولید شده است.

۵-اما یکی از عجیب‌ترین نکته‌های نشست روز پنجشنبه اوپک پلاس، به یک تماس برمی‌گردد. تماسی از کاخ سفید با رؤسای جمهور روسیه و عربستان در ساعت هفتم مذاکرات اوپک پلاس! رئیس جمهور امریکا با طولانی شدن مذاکرات اوپک پلاس طولانی‌شد.

وزیر نفت جزئیات نشست بیش از ۱۰ ساعته کشورهای عضو و غیرعضو اوپک را تشریح کرد و گفت: ۲۲ کشور بر سر کاهش تولید روزانه ۱۰ میلیون بشکه‌ای توافق کردند و قرار شد مذاکرات با مرکزیک برای نهایی شدن این تصمیم ادامه یابد. بیژن زنگنه در گفت‌وگو با شانا اظهار کرد: همان‌طور که در گفت‌وگوی زنده با خبر ۲۱ شبکه یک سیما گفتم، توافق برای کاهش روزانه ۱۰ میلیون بشکه‌ای تولیدکنندگان عضو و غیرعضو اوپک حاصل و قرار شد دیگر تولیدکنندگان نفت جهان نیز به این توافق بپیوندند. وی افزود: توافق برای کاهش روزانه ۱۰ میلیون بشکه در بازه زمانی نخست (از یکم ماه مه تا پایان ژوئن ۲۰۲۰) دو ماهه است، در بازه زمانی دوم یعنی از یکم ماه ژوئیه تا پایان ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰ میلادی میزان کاهش عرضه روزانه نفت ۸ میلیون بشکه خواهد بود، سپس در بازه زمانی سوم از یکم ژانویه ۲۰۲۱ تا آوریل ۲۰۲۲ نیز کاهش عرضه روزانه ۲۲ میلیون بشکه انجام می‌شود. وزیر نفت با بیان اینکه این تصمیم دو ساله خواهد بود و برای نخستین بار در تاریخ اوپک، تصمیمی دو ساله اتخاذ می‌شود، تصریح کرد: این جزوی بی‌سابقه‌ترین ارقام کاهش تولید در تاریخ اوپک و غیراوپک هست.

وی با اشاره به اینکه همکاری دیگر کشورهای تولیدکننده نفت مانند امریکا، کانادا و برزیل به این توافق برای کاهش تولید افزوده می‌شود، اظهار کرد: مشکلات اندکی هم در طول مذاکرات ۱۰ ساعت و ۳۰ دقیقه‌ای وجود داشت، البته برخی تفاهم‌ها نیاز به زمان دارد. زنگنه گفت: قرار شد بحث‌ها و گفت‌وگوها ادامه یابد، ۲۲ کشور توافق جمعی اما مرکزیک نکات و نگرانی‌هایی داشت که بررسی آنها نیازمند زمان بود، قرار شد دوباره با این کشور مذاکره شود تا قضیه به سرانجام برسد. پیش‌نویس بیانیه پایانی نهمین نشست فوق‌العاده اوپک پلاس آماده شده و قرار است پس از بررسی نهایی در روزهای آینده منتشر شود.

این همکاری فراهم شد.

■ **شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۹۹**
■ **سال بیست‌وششم**
■ **شماره ۱۸۷۳۱**

اجماع اقتصاددانان برای اولین بار در تاریخ

جان انسان‌ها مهم‌تر از آزاد گذاشتن کسب و کارهاست

منصور بیطرف دبیر گروه اقتصادی

به نظر می‌آید اقتصاددانان جهان برای اولین بار سبب موضوع به توافق رسیدند و آن متوقف کردن کسب و کارها در بحران فعلی کرونا است.

از زمان شروع پاندمیک کرونا و فراگیری جهانی آن این سؤال که آیا بهتر است کرک‌ه های فعالیت‌ها را پایین کشید یا آنکه آنها را آزاد گذاشت همواره در میان دولتمردان و اقتصاددانان مطرح بوده است. براساس آخرین ارزیابی‌های صندوق بین المللی پول ، کرونا شـد اقتصادی ۱۷۰ کشور جهان را برای سال ۲۰۲۰ منفی می‌کند. همچنین بنا بر گزارش سازمان بین المللی کار، کرونا کار ۱۹۵ میلیون کارگر تمام وقت را از بین می برد و ازهره کارگر بیش از ۴ نفر آنها از تعطیلی کرونا تأثیر پذیرفته اند. همچنین خسارت کرونا برای ایران و براساس ارزیابی وزیر امور اقتصادی و دارایی تا به حال ۱۵ درصد تولید ناخالص داخلی به قیمت سال ۱۳۹۷ بوده است، یعنی حدود ۳۳۵ هزار میلیارد تومان. اما سؤال این است آیا متوقف کردن کسب و کارها در بحران کرونا امری صوابی است؟ آیا خسارت این کار کمتر است یا آزاد گذاشتن کسب و کارها؟ روزنامه فایننشال تایمز، چهارشنبه هفته گذشته به این موضوع پرداخته و نتیجه گرفته است که خسارت آزاد گذاشتن فعالیت‌ها و متوقف نکردن آنها بیشتر از متوقف کردن کسب و کارها است و حتی این موضوع در میان اقتصاددانان هم اجماع حاصل کرده است.

به نوشته این روزنامه، مشهور است که هری ترومن، رئیس جمهوری امریکا از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۵۳، آرزوی اقتصاددان مصرحی را داشت که به جای آنکه بگوید«از یک طرف یا از طرف دیگر»، توصیه‌های صریح بکند. آرزوی او در بحران ویروس کرونا به حقیقت پیوسته است. اقتصاددانان دانشگاهی از هر دو جناح اقیانوس اطلس در حمایت خود از اقدامات بستن کسب و کارها توسط دولت تا گسترش ویروس کرونا به رغم هزینه‌های سنگین اقتصادی که دارد متوقف شود متفق القول هستند.

مارتین سندو، نویسنده این مطلب در ادامه گزارش خود آورده است: طی هفته گذشته میزان این هزینه‌ها معلوم شده است. در بسیاری از کشورها شغل‌هایی با یک دستورال دست رفته که از دهه ۱۹۳۰ به این طرف سابقه نداشته است. ۱۰ میلیون امریکایی برای دریافت بیمه‌یکاری اقدام کرده‌اند و یک میلیون بریتانیایی طی هفته گذشته برای دریافت اعتبار همگانی ثبت نام کرده‌اند.

شاخص خریدمدیران در اقتصادهای بزرگ اروپایی به پایین‌ترین سطح خود رسیده است. اکنون اکثر تحلیلگران نسبت به دوره بحران مالی جهانی خواهان یک اقدام انقباضی سریع تر و بزرگ‌تر در سراسر اقتصاد جهانی هستند. برخی می‌پرسند که آیا ممکن است که درمان بدتر از بیماری باشد. اما جوابی که از سوی اقتصاددانان آمده یک «نه» بلند است. رانل کریفیت، رئیس جامعه اقتصادی سلطنتی انگلستان و پروفیسور اقتصاد از دانشگاه منچستر به فایننشال تایمز گفت:«در دوران بی ثباتی بزرگ، اکثر اقتصاددان فکر می‌کنند که دولت باید دخالت کند». این روزنامه با اشاره به این نکته که نظر سنجی‌ها نشان می‌دهد که اجماع قابل توجهی در میان اقتصاددانان ارشد به نفع متوقف کردن کسب و کارها وجود دارد، آورده است: «نیل متخصصان اقتصادی آی جی‌ام در آخرین نظرسنجی خود نظر اقتصاددانان ارشد کلان ایالات متحده را در این مورد پرسیده است که «آیا در زمانی که احتمال زیاد مجدد عفونت وجود دارد بستن کسب و کارها به اقتصاد آسیب بیشتری می‌زند یا رها کردن کسب و کارها». ۸۰ درصد افرادی که در این نظرسنجی شرکت کردند موافق بستن کسب و کارها بودند، مابقی یا جوابی ندادند یا ممتنع بودند، حتی نفر یک هم مخالف باز گذاشتن کسب و کارها نبود. دراروپا ۶۵ درصد پاسخ دهندگان موافق بودند که «بستن شدید از جمله متوقف کردن کسب و کارهای غیرمهم ومحدودیت های شدید بر جابه جایی مردم در یک دوره میان مدت برای اقتصاد بهتر از اقدامات کمتر شدید است. فقط ۸ درصد موافق این اقدام بودند.

خانم گریفیت در مورد پایین آوردن کرک‌ه‌ها می‌گوید: «واضح است که این کار هزینه دارد اما خلاف آن چیست؟ هزینه در نظر نگرفتن ویروس بزرگ‌تر است – حتی از لحاظ اقتصادی که» او توضیح می‌دهد که نه تنها نجات دتن جان انسان‌ها از ریزشند است بلکه ترس از شیوع سبب اختلال اقتصادی در این غیاب کنش دولت می‌شود. بناترئیس وزیر در دور، رئیس مرکز تحقیقات سیاست اقتصادی هم در این باره گفت: «من در حالی که در اینجا رشد توانی عفونت وجود دارد تعجب نمی‌کنم که درباره نیاز به بستن کسب و کارها اجماعی وجود نداشته باشد. عدم توافق در خصوص این موضوع که چه مدت کسب و کارها بسته باشد و چگونه از آن خارج شوند، وجود دارد.» فایننشال تایمز در ادامه آورده است که در حال حاضر اقتصاددانان امورا به دست متخصصان پزشکی و اپیدمیولوژی سپرده‌اند که بگویند چه زمانی شیوع را می‌توان تحت کنترل درآورد. خانم کریفیت گفت

«ما در زمانی که برای کنترل ویروس آزمایش و اقداماتی را انجام می‌دهیم می‌توانیم محدودیتی را برقرار داریم... اکنون این یک امر پزشکی است نه اقتصادی» در همین حال بسیاری از دولت‌ها از اقتصاددانان می‌خواهند که هزینه‌های بسته شدن کسب و کارها را مد نظر داشته باشند و اینکه چگونه می‌شود بدون آنکه در تأثیرات اپیدمیولوژی دخالت کرد، به بهترین وجه هزینه‌های آن را کاهش داد. خانم کریفیت گفت: «موضوعات بسیار زیاد خرد وجود دارد» که اقتصاددانان می‌توانند بر حسب آن کمک کنند، «اما دولت باید به طور وسیع آنچه را که باید انجام دهد، انجام بدهد.» اپیدمی‌شاه می‌کند که یک نقش قابل توجه برای اقتصاددانان در این موضوع قرار دارد که نسبت به آنچه که در دراز مدت می‌شود انجام داد، فکر کنند. او در این باره گفت، «مهم‌ترین سؤالات، موضوعات بین‌دسلی است» از قبیل آنکه «بسیار آتلهایی که به خاطر بسته شدن مدارس، آموزش نسبی کمتری دریافت می‌کنند چه می‌آید». به گفته او، اینها تقریباً «سیلی از تحقیقات» است که دارد روی می‌دهد. خانم کریفیت با اشاره به این سؤال که «ما چگونه می‌توانیم اقتصاد را بازسازی کنیم و روی چه کسانی متمرکز شویم» گفت که این‌ها نمونه سؤالاتی است که اقتصاددانان بهتر است روی آن تکرر کنند – از شش ماه شروع کنند و به ۲۰ سال آینده هم بروند.»

پارانه نقدی حذف نمی‌شود

سازمان هفدمدنسازی پارانه‌ها با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: کسانی که با مراجعه به سایت refahi.ir سهواً گزینه‌های پارانه را انتخاب کردند نگران نباشند، پارانه این افراد همچنان برقرار است. سازمان هفدمدنسازی پارانه‌ها در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: به دنبال اشتباه برخی رسانه‌ها در اعلام سایت refahi.ir برای ثبت نام وام یک میلیون تومانی که بلافاصله سازمان وام‌دهنده و بوجه کشور آن را تکذیب کرد، کسانی که از روز گذشته با مراجعه به این سایت سهواً گزینه‌های پارانه را انتخاب کردند نگران نباشند، پارانه این افراد همچنان برقرار و پرداخت می‌گردد. در این اطلاعیه آمده است: بعد از فراهم شدن تمهیدات و تدوین دستورالعمل ثبت‌نام متقاضیان، مراتب از طریق اطلاعیه رسمی اطلاع‌رسانی خواهد شد. **امهر**

تشکیل ستاد فنی کرونا برای کاهش خسارت بخش کشاورزی

وزیر جهاد کشاورزی از تشکیل ستاد فنی کرونا برای کاهش خسارات فعالان عرصه کشاورزی، احیای مرغ لاین، خوداتکایی در بذور برخی صیفی جات و راه‌اندازی سیستم یکپارچه بخش کشاورزی خبر داد. کاظم خاوازی که در برنامه رادیوی صحبت می‌کرد، گفت: با توجه به اینکه براساس پیش‌بینی ها کرونا ممکن است یک سالی در کشور باشد، ستاد فنی کرونا را در خصوص صادرات و موضوعات مربوطه تشکیل خواهیم داد که با عضویت مدیرعامل بانک کشاورزی، سازمان تعاون روستایی و بخش‌های حمایتی مانند صندوق حمایت از تولید رانخانه در این هم‌راه خواهد بود و همه بخش‌های سیاستگذار و منابع مالی وزارتخانه در این ستاد جمع‌بندی خواهیم کرد. خاوازی در ادامه گفت: روز شنبه یا یکشنبه نیز خبرهای خوبی را در خصوص واکنسن منتشر خواهیم کرد. مؤسسه واکنسن و سرم سازی رزی زین‌نظر وزارت جهاد کشاورزی است و کارهای ارزنده‌ای در زمینه واکنسن شده و خبرهای خوبی برای مردم داریم. **لیسا**

303